

అనుభవం

అనుకోకుండా ఆ ముసలమ్మకి నేనిచ్చిన జవాబుకి నాలో నాకే చటుక్కున నవ్వాల్సింది. ఆ నాటి అనుభవంకూడా గబుక్కున జ్ఞాపకంవచ్చి మనసు కలుక్కుమంది.

ఏమీలేదు, ఆరోజు సాయంత్రంకూడా మామూలుగా డాబామీద కూచున్నాను. ఇప్పుడుండి యింకొక గడియకు పోతాయనే సంగతి ముందుగానే తెలిసినా మేఘ తూలికలమీద మాత్రం నాకింకా మోహం పోలేదు; అలా చూస్తూ కూచుంటాను. పక్కంటికి వచ్చిన పెద్దమనిషితో యింటాయన మొర పెట్టు కుంటున్నాడు. 'మూడుముళ్లు వేసిననాడే ఐదుప్రాణాలూ పోయాయని గ్రహించలేక పోయాను. గ్రహించగలిగే సమయం వచ్చేసరికి బ్రహ్మరాక్షసి ఒక్కరేగాదు, దాన్ని సమర్థించడానికి ఆరుగురు పిల్లపిశాచాలుకూడా పోగయ్యాయి. బావగారూ, నాకు సన్యాసం యిప్పించండి' అన్నాడు ఆయన.

ఎక్కడవిందో యీ మాట, యిల్లాలు కూడా పరిగెత్తుకొచ్చింది.

'విన్నారా అన్నయ్యా... రాసి రంపాన పెడుతున్నదేగాక యింకా పితూరీలు కూడానా? ఆ పదిహేనేళ్ళూ అక్కడ

ఏం అనుభవించానో అంతే... ఎక్కడ దొరకడో అని పదివేలిచ్చి ఖరీదుచేశాడు మా నాన్న ఈ యమధర్మరాజుని...'

ఇంక నేను వినలేదు. మాకివేంకొత్త కాదు. ఎప్పుడూ జేబులు గలగలలాడే భాగ్యవంతుడాయన. తళతళలాడే చీరలు తప్ప కట్టని సంపన్నురా లావిడ. కలకలలాడే పిల్లలు గల సంసారం అది. వెలవెలబోతూ ఉందంటే ఏమిటికారణం? నేను అట్నించి యిటు పచారుచేస్తూ వచ్చే సరికి ఆ పెద్దమనిషి లెక్కరు చెవినబడ్డది. అది నన్ను ఆకర్షించి నిలబెట్టింది.

'మీ దృక్పథాలు మారాలి. ఒకరిమీద మరొకరికిఉన్న అభిప్రాయాలు మారాలి. మీ ఆయన గురించి నువ్వు 'కష్టపడి చెమటోడ్చి డబ్బు సంపాదించి యింటిని పోషించే యజమాని ఆయన. నా పిల్లలకు తండ్రీ. నాకు సర్వదా పూజ్యులు' అనుకోవాలి. మీ ఆవిడ గురించి మీరు 'నాకూ నా పిల్లలకూ అమృతం ఒండి పెట్టే యిల్లాలు యిది. వావంశాంకురాల్ని అందించిన భాగ్యశాలిని. ఈమె నాకు సదా గౌరవనీయురాలు' అనుకోవాలి. పరస్పరం సానుభూతి చూపించుకోవాలి. పిల్లలకోసమైనా మీరు కలిసిఉండాలి. తప్పదు!'

అవసరాల రామకృష్ణారావు

ఇక వినలేకపోయాను. నా మనసు కదిలిపోయింది.

కాపురానికి వచ్చిన మొదటేడు ఓ నాడు తెలిసినవాళ్ళెవరో పనసపండు తెచ్చి యిచ్చారు. సాయంకాలం ఆఫీసునుంచి ఆయనవచ్చి బూట్లు విప్పుకుంటున్నారు. పిల్లాణి ఎత్తుకున్నట్టు ఆ పెద్దపనసపండుని రెండు చేతుల్లోనూ పట్టుకుని పైన తువ్వలు కనబడకుండా మూసి ఆయన దగ్గరకివచ్చి 'అందుకోండి' అన్నాను. ఆయన తువ్వలు తీసేసి పక్కున నవ్వేరు.

'కుర్రాడు బలంగానే ఉన్నాడుగాని రంగేం అంతబాగుందీ? రంగుమాటకేంలే పోనీ ఎలాగేనా భరించొచ్చుగాని శరీర మేం మరీ అంత మృదువుగాఉందీ?' అన్నారు. ఇద్దరం నవ్వుకొన్నాం.

'జెయిల్లోఉన్నా, ఏటా పిల్లల్ని దక్క నివ్వరని తెలిసినా, ఎనిమిది పురుళ్లుపోసు కోడానికి నువ్వేం దేవకీదేవివికాదుగా! ఆయినా ఇప్పట్లో తొందరేమొచ్చిందిలే' అన్నారు. మళ్ళీ... 'ఇప్పట్లో తొందరే మొచ్చిందిలే' అన్నారు. 'ఒద్దులే' అన లేదు. ఆయనకు కావాలి..అవును, నాకు తెలుసు.

వా రా ని కో సా రి తలంచేటప్పుడు ఆయన నాకు పసిపిల్లవాడైపోతారు. ఏదైనా కాస్త ఒంట్లో వెచ్చగా ఉంటే నాచేత మందులు మిగించేటప్పుడు ఆయనకి నేను అతిచిన్నదాన్ని ఐపోతాను. అమ్మదగ్గిర్నుంచి ఉత్తరం రాలేదన్న

ప్పుడు నా మొహంలో ఆయనకీ, అతిగా అలసిపోయి పనిచేసినప్పుడు ఆయన మొహంలో నాకూ అన్నెం పున్నెం తెలియని చిన్న చిన్న పిల్లలు కళ్ళగడతారు. కాని మా కిద్దరికీ కలిపి అమ్మా నాన్నా అనేవాళ్ళు కావాలి. అప్పటికప్పుడు నిలుచున్న పళంగా పరిగెత్తుకొస్తారు. 'శారదా ఆకలి' అనుకుంటూ. ఓ వేళా పాళా ఉండదు. అయిదు నిమిషాలు మనిషిని నిలబడనివ్వరు. కొబ్బరికాయ కొట్టనివ్వడానికేనా వ్యవధియివ్వరు. ఇన్ని అటు కులు ఏ పెరుగులోనేనా నాననియ్యడానికేనా టైం యివ్వరు. ఏ కందిపప్పో గుబుకూ గుబుకూ బొక్కుతారు. చేతులేనా శుభ్రంగా కడుక్కోరు. ఇన్ని మంచినీళ్లు గడ గడ తాగి నాపమిటిచెంగుకు మూతి తుడుచుకుంటారు.

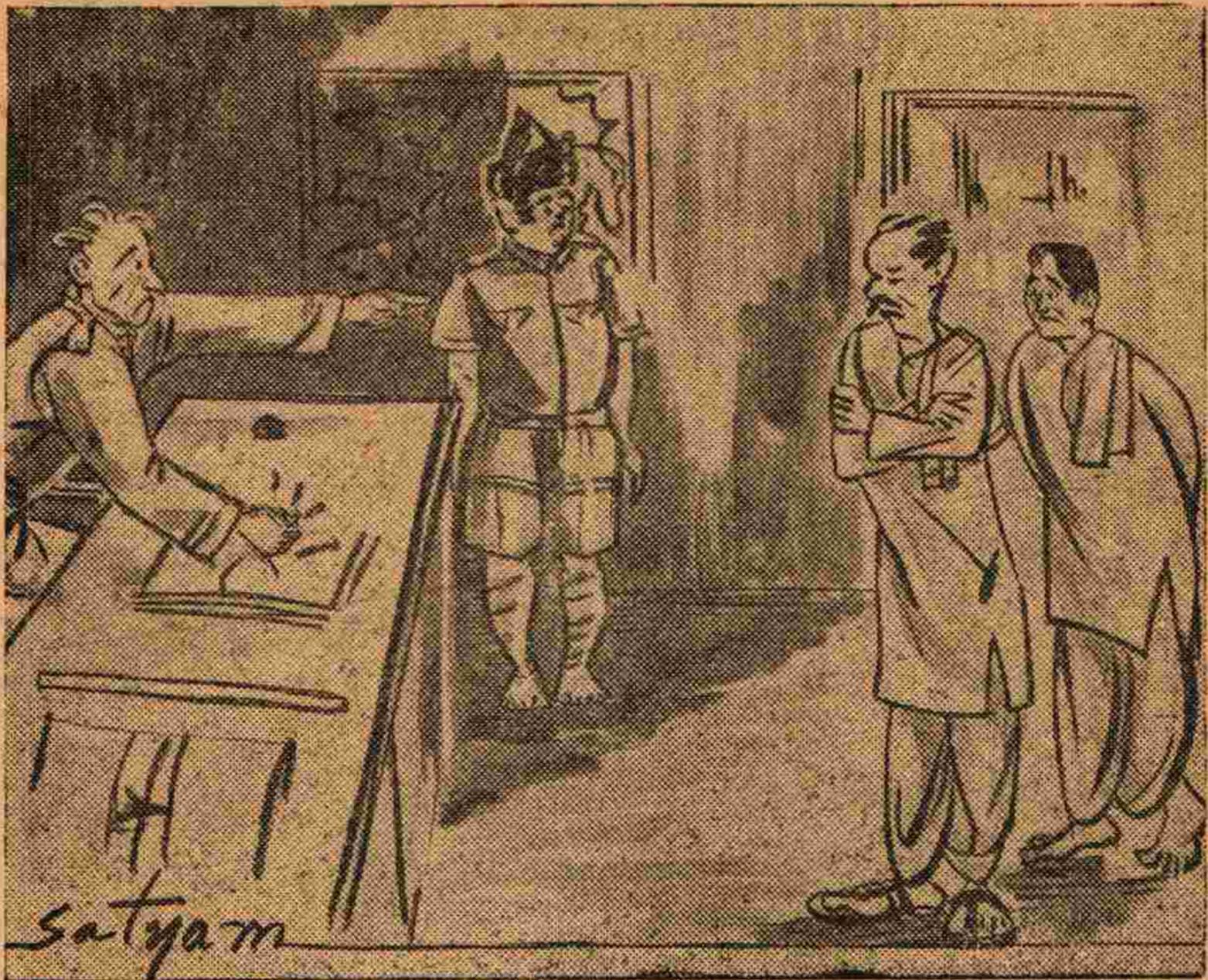
'ఇదేం మనిషిమా' చిన్న పిల్లల కంటె అన్యాయం!' అనేభావం నాలో కలుగుతూనే నా మనసు ద్రవీభూతమై పోతుంది.

మాకు పిల్లలు కావాలి.

ఆయన అన్నీ తెలిసినవారిలా ఓసారి స్నేహితుడితో అంటూఉంటే విన్నాను.

'మూడేళ్ళపాటు మాకేం తొందరా లేదురా...తర్వాతేమో మొగపిల్లవాడు. తరవాత నాలుగేళ్ళు యింట ర్యెల్. అప్పుడు ఓ ఆడపిల్ల...అంతే, బంద'

ఆయన జోస్యం అక్షరాలా అబద్ధమైంది?

“దొంగతనం జరిగిందా ? దొంగ దొరికాడా ? లేదూ ? అయితే మీ రెండుకొచ్చారా?”

నేను కాపరానికి వచ్చి పన్నెండేళ్ళు అయింది.

‘సరిగ్గా మనం పడుకునేవేళకే, లేచి ఏడుస్తాడేమిటి కోతివెధవా’

‘మా బాబు ఊరుకోవే, మా నాన్న ఊరుకోవే ... నిన్ను నాన్నగారు వెక్కిరించారాఅమ్మా, ఎండలో నిలబెట్టి వేడి వేడి నీళ్ళుపోద్దాం ... అలాగేనా?’

‘గంటనించి నీ కోసం వెతుక్కుచస్తున్నాను, ఈ గంగాళంలో కూచున్నావా. భలే వాడివిరా!’

‘అబ్బబ్బబ్బ...గుక్కతిప్పుకోకుండా ఎందుకురా ఆ ఏడుపూ..ఎందుకూ అంటే

చెప్పలేవ్. ఇక నేనెలా చచ్చేదిరా? ఊరు కుంటావా, పళ్ళురాలకొట్టమన్నావా?’

‘ఇంత అల్లరివాడివి యెక్కడుంచి వచ్చావ్ రా ... కొత్తగాతెచ్చిన చాకలి మడతల మధ్య తప్ప పావనం చెయ్యవాయె,’

ఇలాంటి మాటలు నిర్భాగ్యులమైన మా యింట్లో వినిపించలేదు.

‘చీచీచీ’లూ‘దోబూచీ’లూ నా చేతుల లోకి రాలేదు. నా జీవితానికి పరిపూర్ణత లేదు! మాగూట్లో చిలక లేదు, మాయింట్లో మొలక లేదు!

‘పిల్లలకోసమైనా మీరు కలిసిఉండాలి.

తప్పదు' అన్నారు ఆ రోజు పక్కంటి పెద్దమనిషి.

'పిల్లలు లేకపోయినా మేం కలిసే ఉన్నాం. కలిగిలేకపోయినా కలిసే ఉన్నాం... ఇది యిలా నిలబడుతుందా?'

నిజానికి నాకా సందేహం రావడానికి ఆయన ఆవగింజంతయినా అవకాశం యివ్వలేదు. నేనే ఏవేవో కల్పించుకుని మరింత కృంగి పోయాను.

* * *

ఏవో తణికిలకని ఆ రైల్వే పాటు ఆయన్ని తాత్కాలికంగా బదిలీచేసినప్పుడు మేం యీ ఊరు వచ్చిన కొత్తలోమాట—

సామాన్లన్నీ సద్దుకుంటున్నాను. ముసిలావిడవచ్చి కూచుంది. ఆవిడ ఆయిల్లు గల ఆవిడ.

'అయితే మీ ఆయనకి ఏం ఉద్యోగ మన్నావ్?'

చెప్పేను.

'ఎంతిస్తారన్నావ్?'

చెప్పేను.

'మీ యింటి పేరు ఏమిటి అన్నావ్?'

చెప్పేను.

'మీ అబ్బాయికి ఎన్నో ఏడనీ అన్నావ్?'

చెప్పలేక పోయాను. ఈ పుణ్యాత్ము రాలు నాలో ఏంచూసి పిల్లలుగల తల్లి అనుకుందో నాకు తెలీదు. నా మొహం దించుకు పోయింది.

'అయితే పిల్లాణ్ణి మీ బంధ్రోతు

ఎత్తుకుని రావటంలేదూ, మీ ఊళ్ళో వదిలేసి వచ్చావా? ఏం చిత్రమే నా తల్లీ... నిన్నొదిలి ఉంటాడూ?'

'ఊఁ' అన్నా ననుకుంటాను— ఏ మనాలో తెలీక.

'అయినా, మొగాడు ఆయనికి లేక పోతే నువ్వెలా ఒదిలి పెట్టగలిగావే? ఎంత మీ అమ్మ దగ్గర చనువై తేమాత్రం అంత గుంటనా గమ్మ నిద్రలో లేచి ఏడుస్తే... అయిదో ఏడేనా వెళ్ళలేదు కాబోలు. అవునా?... ఆ ఊర్నించి ఈ ఊరు కసిగందునొదిలి లేచి చక్కా వచ్చారా, ఏం నాగరికమరా' అవును... ఆ రాత్రి నిద్రలో లేచి ఏడిచింది నేనే... మరీ అయిదేళ్ళబట్టి ఆ మధురమూర్తి నాలో పుట్టి పెరుగుతోంది... ఈ పాటికి బోడిపలక బుర్రమీద బోర్లించుకుని బడి కెళ్ళవలసిన వయసు మరి...!

* * *

ఒకరిలో అసత్యభావాన్ని పెంచి ఆనందించే చిలిపితనం నాకు లేక పోయినా ముసలమ్మగారు నన్ను మారాడ నియ్యలేదు. నా మనసులో మారాము నన్నిక మాటాడనియ్యలేదు. అదలా ఉంచి కొత్త ఆవసరం కూడా వచ్చి పడింది.

ఓ సారి ముసలమ్మగారు భర్తతో అంటోంది :

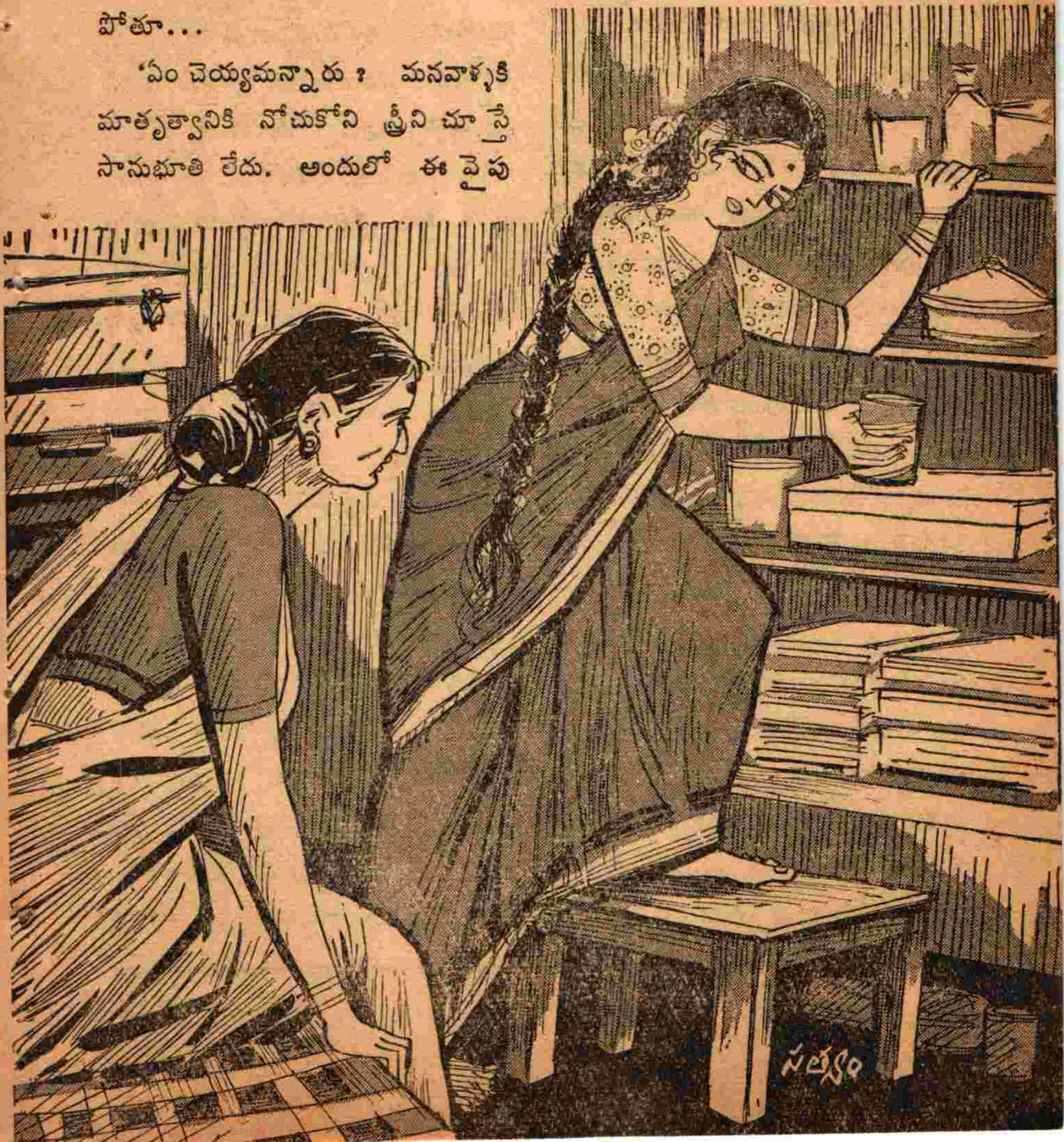
'మళ్ళీ మీ చెల్లెలికూతురూ ఉంది... అది పదేళ్ళు కాపురంచేసినా ఒక పే

పాతికేళ్ళు కాపురంచేసినా ఒకటే... శుద్ధ గొడ్డుమోతు... పొద్దుట లేచి దాని మొహం చూస్తే పంచ మహాపాతకాలూ, అష్టాదశ దరిద్రాలూను. మనయింట్లో కొత్తగా దిగినవాళ్ళను చూడ రాదూ చిలకా గోరింకల్లా ఎంత బాగున్నారోనూ... మళ్ళీ సంతానానికేమైనా లోటా; చక్కగా ఒక్కడే ఒక్కడు కొడుకూ... నా గుండెలు దడదడ కొట్టుకున్నాయి. 'ఇదేమిటి?' అన్నారు ఆయన ఆశ్చర్య పోతూ...

'ఏం చెయ్యమన్నారు? మనవాళ్ళకి మాతృత్వానికి నోచుకోని స్త్రీని చూస్తే సానుభూతి లేదు. అందులో ఈ వైపు

వాళ్ళకి పిల్లలు లేని వాళ్ళంటే మరీ చులకన. నేను స్వయంగా చెప్పిందికాదు, వాళ్లు సృష్టించుకున్నది—మనం కాదనడం దేనికి? ఇదో కాలక్షేపం, కానియ్యండి' అన్నాను.

ఇంటివారి ముసలావిడతో పాటు ముసలాయనా ఆయన పిల్లలూ, మూడో పురిటికని తీసుకు వచ్చిన ఆయన రెండో కూతురు యిందరూ 'మా అబ్బాయి'

ఊసే ఎత్తి నాకు ఏమాత్రం మనశ్శాంతి లేకుండా చెయ్యడం ప్రారంభించారు.

‘ఈ ఆరునెలల కీ మళ్ళీ తీసుకురావడం ఎందుకని వదిలేసి చక్కా వచ్చింది కాబోలు... ఇనప్పెట్టి అనుకుందో ఇత్తడి గంగాళం అనుకుందో... నే నయితే ఆరు గడియలైనా విడిచిపెట్టి ఉండలేను బాబూ...’

అవునుమరి... ప్రతిజాతికీ సాంప్రదాయం అంటూ ఉంటుంది. కట్టుకున్న భార్యలో కన్నతల్లి కాళిని సాక్షాత్కరింపజేసుకున్న పరమహంసల భారతజాతి మనది. ఇందులో తల్లిదీ పిల్లదీ ఒకే ప్రాణం. భౌతికానందమే పరమావధికాదు. తల్లిని కొడుకు కలుసుకోడానికి ముందుగా పెర్మిషను పొందడాలా ఎంగేజి మెంట్సు ఫిక్సు చేసుకొనడాలా అవసరం లేని మధుర మమతల మానవత మనది. ఇందులో పదేళ్ళపిల్లాడు తీర్థంలోకి వెళ్ళినా తప్పిపోతాడేమో అని తల్లికూడా చెయ్యిపట్టుకుని నడిపిస్తుంది. ఇరవై ఏళ్ళ కొడుకైనా రైల్వే కిటికీ దగ్గర కూచుంటే పడిపోతాడేమో అని అమ్మ బెంగెట్టుకుంటుంది. మనవల్నెత్తిన కొడుకు నయినా కోడలు సరిగ్గా చూడడంలేదని తల్లి మిగిలిన రెండుపళ్ళూ నూరుతుంది. ‘అమ్మలగన్న యమ్మ’లను గౌరవించే జాతిమనది. చందనబొమ్మలకి పాలివ్వడం మన ఆడపిల్లలకి అచ్చటా ముచ్చటాను. ‘నే నయితే ఆరు గడియలైనా

విడిచిపెట్టి ఉండలేను బాబూ’ అంది ఆవిడ. నిజమే. నేనూ ఉండలేక పోతున్నాను. ‘అభావం’ అనే అభావం విడిచి ఈ ఊరొచ్చాక మరీ నిలబడలేక పోతున్నాను. పొద్దుట నేనూ ఆయనా కలసి భోంచేశాక ఆయన వెళ్ళేక నాకు నిజంగా పని అంటూ ఉంటే ఒక అరగంట. తర్వాత చీకటిపడి ఆయన వచ్చేదాకా అదే ఆలోచన... ఎంత సేపూ ‘వాడి’ మీదే దృష్టి. ఈకాళ్ళమీద వాణ్ని ‘చిచ్చు’ కొట్టాలనీ, ఈ చేత్తో వాడికి చుక్క పెట్టాలనీ, గుండెలకు హత్తుకోవాలనీ ముద్దులిచ్చి పుచ్చుకోవాలనీ... ఈకోరికలకు అంతులేదు..... ఇదంతా భ్రమ అని తెలిశాక ఈ హృదయపు కోతలకు అంతులేదు, లాభంలేదని తెలిసినా శోకం మానదు మానవుని మనుసు... ఆయన మొగవారు... కనీసం శరీరమైనా అలసిపోడానికి అవకాశముంది... నాకు అదీలేదు... నేను మరచినా ఇంటివాళ్ళు మరవనివ్వరు.

ఇంటాయన అవాళ మాయింటాయన్ని కేకేశారు.

‘చూడు బాబూ, పిల్ల ఈ రెణ్ణెలకే బొత్తిగా చిక్కిపోయింది. కనిపెంచిన వాళ్ళకి తప్ప కనిపించేదా కడుపుతీపి? మూడోఏట కాన్వెంటులో వెయ్యడానికి మనమేం దొరలమూ దొరసాస్లంకాదుగా! పిల్లాడు బియ్యే క్లాసు లో ఉన్నాడనీ, చదువుపోతుందనీనా అక్కడ వదిలి

వచ్చినట్లు? — నిన్ను కాదనలేక అప్పటి కేదో అవునందిగాని — పంచప్రాణాల్ని అక్కడ వదిలి బతగ్గలదుటయ్యా? ఎంత చదువుకుంటేమాత్రం కన్న వాళ్ళని ప్రాణుల్ని ప్రయోజకుల్ని చెయ్యడంకన్న ఆడజన్మకి సార్థకం ఏముంది గనక? నివ్వొక వెనుదియ్యకు....'

ముసీలావిడ అందుకుంది.

'అవును బాబూ, అలా తెల్లబోతావేం? పిల్ల గుంభనం కలది గనక పైకి మాట్లాడదు గాని లోలోపల ఎంత జీర్ణించుకోలేక కుళ్ళిపోతుందో నీకేం తెలుసు? రెండ్రోజులు శలవుపెట్టి పిల్లాణ్ణి తీసుకొస్తావా, మీ తాత గార్ని వెళ్ళిరమ్మన్నావా, ఏదో తేల్చెయ్య....'

విషాదానికీ వినోదానికీ యింత దగ్గర చుట్టరిక ముందని నాకు తెలీదు. తెల్లబోయి లోపలికి వస్తున్న ఆయన మొహంచూసి ఆగలేక ఆయన గుండెలో నా మొహాన్ని దాచుకుని వెక్కివెక్కి ఏడ్చేశాను. నన్నేవిధంగానూ ఆయన ఓదార్చేస్తేతిలోలేరని కూడా నాకు తెలుసు. అప్రస్తుతమయినా, సామ్యంకాకపోయినా నేను బియ్యేలో చదివిన తెన్నిసన్ మహాకవి కథాకావ్యం చప్పున స్ఫురణకిరాక మానలేదు.

ఓ అభాగ్యురాలిభర్త యుద్ధంలో ప్రాణాలు కోల్పోతే ఆ కబురు ఆవిడకి చెప్పేరుట. ఆవిడ ఏమాత్రం ఏడవలేదు. అలా అచేతనంగా పిచ్చిచూపులు

చూస్తూ కూచుంది. ఆవిడ మొహంచూస్తే అందరికీ భయం వేసింది.

'ఈ దుఃఖం ఇలా ఉండిపోతే ఈవిడ హృదయం బద్దలయిపోతుంది. భోరున ఒకసారి ఏడ్చేస్తేగాని యీవిడ బతకదు' అన్నారంతా. ఆవిడకు కన్నీళ్లు తెప్పించడం ఎలాగ? చచ్చిపోయిన అతని రూపాన్ని ఆవిడకు చూపించారు. ఆవిడ కదలలేదు.

గుణగణాల్ని ఆవిడకు వర్ణించారు. ఆమె మెదలలేదు.

'ఇక ఈవిడా చచ్చిపోతుంది తప్పదు' అనుకున్నారంతా. అనుభవంతో తలపండిన ఒకావిడ ముందుకువచ్చింది. ఆవిడ కొడుకుని చేతులకి అందించింది. ఆవిడ కళ్ళుదించి ఒళ్లో కొడుకుని చూసుకుంది.

'అయ్యో, నిన్ను దిక్కు లేనివాణ్ణిచేసి పోయారా అమ్మా మీ నాన్న!' అంటూ ఒక్కసారి గొలుమందిట?

కొంతసేపు అయాక ఆయన నాదగ్గర కొచ్చారు.

'ఇంట్లోవాళ్ళతోపాటు నీకూ మతి పోయిందా శారదా? లేనిపోని స్వప్నించుకుని మనతోపాటు వాళ్ళూ ఊరెత్తి పోడం దేనికి? వెళ్ళి నిజం చెప్పేస్తే పోలే?'

'అవును... లేదనీ లేదనీ వాళ్ళకు చెప్పగలరు. ఏళ్ళతరబడి నామనసులో

గూడు కట్టుకుంటున్న కోరికకి మీరేం సమాధానం చెప్పగలరు ?

అసలు మేం ఎప్పుడూ ఎక్కువగా మాట్లాడుకోం. అలాంటిది ఆ రోజు తన తొడమీద నాబుర్రపెట్టుకుని కళ్ళల్లోకి చూస్తూండగా న న్నేదోవిధంగా అనున యింప జేద్దామని ఆయనచేసిన ప్రసంగం. పడిన ప్రయాసాచూసి కృతజ్ఞతతో నిండి పోడం తప్ప నా మనస్సు ఏం ప్రతిఫలం యివ్వగలదు ?

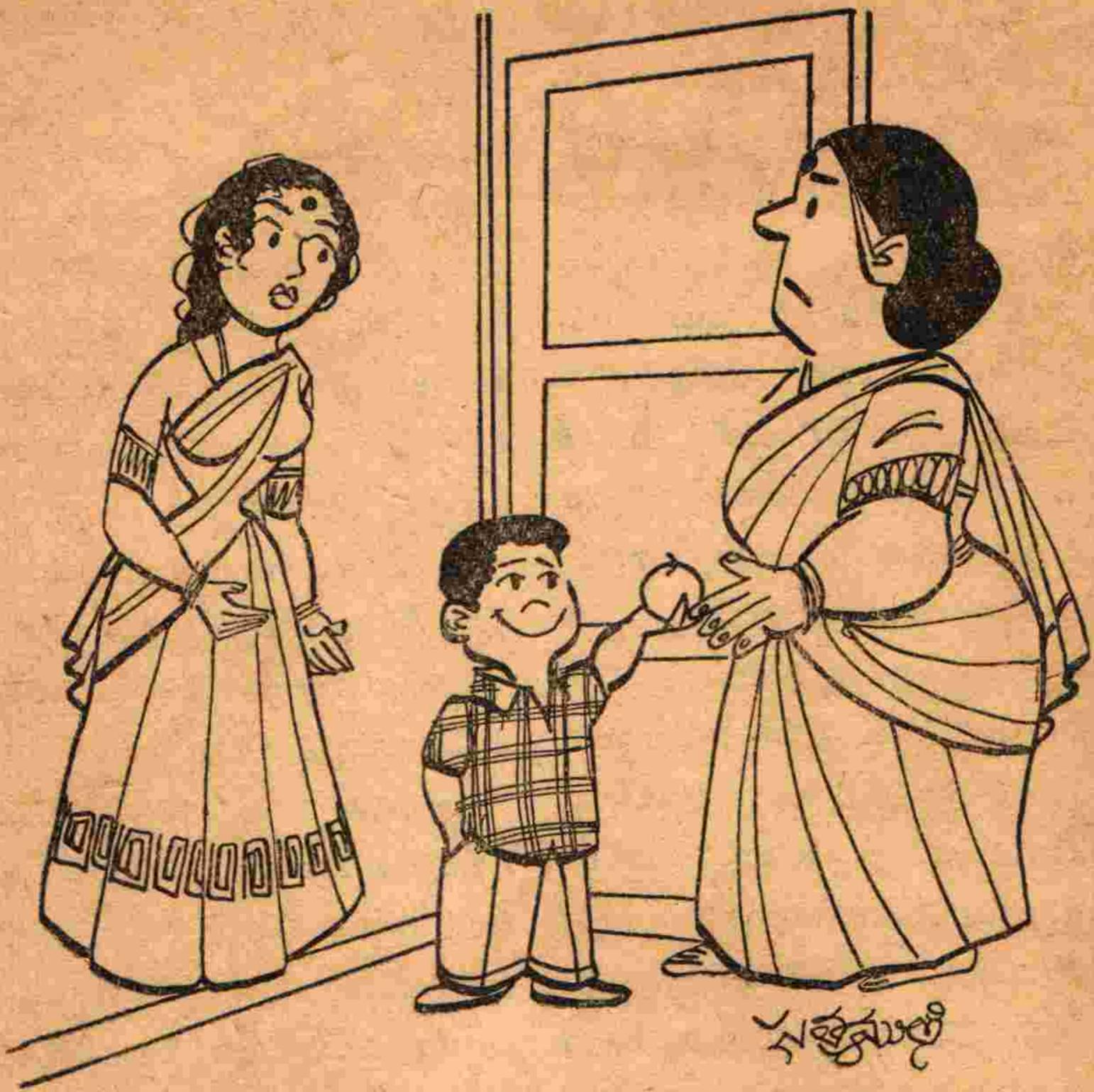
'చూడు శారదా, ఇలా ఆలోచించు కుని పోతూంటే ఆఖరికి పిచ్చెత్తిపోడం తప్ప నీకు మార్గంలేదు. చదువుకున్న దానివీ పదిమందికి చెప్పగలదానివీ ఏదో లేనిదానికోసం యిలా కృశించిపోడం ఏమైనా బాగుందా ? ఏటా పిల్లలు పుట్టి, దక్కనివాళ్ళున్నారు, పుట్టిన పిల్లల్ని పెంచే ఆర్థిక స్తోమత లేక ఆత్మహత్యలు చేసుకునేవాళ్ళున్నారు, పుట్టి ఎదిగి అందు కుని ఆదుకునే సమయానికి పిల్లలు పోయిన వాళ్ళున్నారు. మనకంటే వెయ్యి రెట్లు నిర్భాగ్యులైన వాళ్ళున్నారు. ఒక నష్టంతోపాటు ఒక లాభంకూడా తప్ప కుండా ఉంటుంది. పన్నెండేళ్ళనాడు పెళ్ళి పీటలమీద ఎలా ఉన్నావో యిప్పుడూ నువ్వు అలాగే ఉన్నావు. పిల్లలమీద పంచే మనప్రేమ ప ర స్ప రం మళ్ళీ మనకే దక్కింది. అదిగాక పిల్లలుగల వాళ్ళకి వాళ్ళే పిల్లలు, లేనివాళ్ళకి లోక మంతా పిల్లలు...

అదిగాక...

ఆయనలా చెప్పుకు పోతూంటే, నా పరిస్థితిని సమర్థిస్తూంటే మొదట ఆశ్చర్యం తరవాత కోపమూ కూడా నాకు కలగసాగేయి. డబ్బుసంపాదించ డమే సార్థక్యంగా భావించే మామూలు మొగాడిలా ఆయన నాకు కనిపించారు. ఎప్పట్లా ఆయన నన్ను చూసినా నేనాయన్నిమాత్రం చూడలేకపోయాను. నాకు కావలసిందివేరు. నాకు కావలసింది! ఆడదిమాత్రమే నోచుకునే అమూల్య మైన వరం. మొగాడు, ఆయనకది లేక పోతేమాత్రం ఏం? ప్రకృతి అంతా త్రీ స్వరూపమనీ భగవంతుడొక్కడే పురుషు డనీ ఆయన కాక్షణంలో తోచలేదు కాబోలు!

'నాకేం చెప్పక్కర్లేదు, వెళ్ళండవ తలికి' అన్నాను ఆయన్ని చేత్తో అవత లకి నెట్టుతూ. కొంతసేపటికి మళ్ళీ వచ్చారు.

'ఈ యింటి వాళ్ళకి అక్కర్లేని ఊసంటూలేదు. వాళ్ళ ఏడుపేదో వాళ్ళు ఏడవరాదూ...నేనలా వెళ్ళేసరికి 'పిల్లా డెవరిపోలిక అయిఉంటాడంటారు?' అని వాదించుకుని బుర్రలు కొట్టుకుంటు న్నారు. ఈ పదిహేనురోజుల అద్దే వాళ్ళ మొహాన పారేసి రేపే యిల్లుమారి పోదాం...అక్కడితోగాని నీబుర్ర బాగు పడదు' అన్నారు.

పక్కంటి లావుపాటి పిన్నిగారు బాబుకి ఒక బత్తాయిపండు ఇచ్చింది.
 తల్లి :- “పండుతీసుకుని అలా ఊరుకుంటావేమిట్రా? ఇప్పుడు ఏమనాలి.”
 బాబు :- “వాలవండీ..”

‘ఇల్లు మారితే బుర్రమారుతుందా’ అన్నాను వెంటనే.
 ‘లేనిదాన్ని పట్టుకూచుంటావ్... ఎవర్నైనా ఓ చక్కనిపిల్లాణ్ణి తెచ్చి పెంచు కుందామన్నా నీకు పనికిరాకపోయే... నీతో ఎంతకని చావను?’ ఈ పెంచు కోడంమాట ఆయన చాలాసార్లు సూచించారు. ఎందుకనో నే నెప్పుడూ ఒప్పుకో

లేదు. ఈసారిమాత్రం ‘ఏం, అలాచేస్తే ఏం?’ అని ప్రశ్నించాను. ఈ మనసును మరలించడానికి ఒకరూపం, ఈ ప్రేమను వర్షింపచెయ్యడానికి ఒకసీమ, కనీసం ఆయనకోసమైనా బతకడానికి ఒకశ్వాస- ఏదైతేనేం? ‘మీయిష్టం, ఆలోచించండి’ అన్నాను.....ఆయన ‘నిజమేనా?’ అన్నట్టు ఆశగా నావైపు చూశారు.

ఒక చక్కని త్యాగరాజకృతిఉంది 'ఏమిసొగసు...ఏమి మనసు...' అని. అంతవరకు సామాన్యంగానే ఉంది' ఆ తరువాత ముక్కలోనే ఉంది ఎక్కడ లేని అందమూను. 'ఏమి సొగసు, ఏమి మనసు, ఏమి దినుసు నీది రామా!' అని. భగవంతుడు దేనితో చేయబడ్డాడో ఆ 'దినుసు', ఆ 'మెటీరియల్' ఏమిటి అని ప్రశ్నించడం నాకు చాలా నచ్చింది. ఆ అనిర్వచనీయమైన బ్రహ్మ పదార్థాన్ని సాక్షాత్కరింప జేసుకున్నప్పుడు ఆ మహాభక్తుడు త్యాగరాజు మొహం ఎలా కిందో నాకు తెలీదు. కాని అద్దంలో మరింత గుండ్రనౌతున్న నా శరీరాన్ని చూసుకుంటున్నప్పుడు మాత్రం నామను పరవశించిపోయింది. భ్రమరకీటక న్యాయంగా పదేపదే కోరింది లభించడం కంటే వేరే వరమేముంది గనక? ఇన్నాళ్లు ఇంతగా పరితపించకపోతే నాస్థానంలో ఔన్నత్యాన్ని గుర్తించడానికిగాని నా బాధ్యతని అర్థం చేసుకోడానికిగాని వీలేలేకపోనేమో! ఇంత వెర్రిగా నా మనసులో ఆ కోరిక గడబిడ

చెయ్యకపోతే దీవనలందుకోకపోయే దాన్నేమో!

నీరసంగాఉందనీ, వికారం భరించలేకుండా ఉన్నాననీ చెప్పినమీదట ముసీలావిడ నన్ను ఆసుపత్రికి తీసుకెళ్ళింది.

'ఈసారి మహాలక్ష్మిని ఎత్తుకురా! ఈసారిమాత్రం నీకు పుణ్యం ఉంటుంది, బిడ్డను ఆక్కడా యిక్కడా ఉంచి మమ్మల్ని చంపకుతల్లీ' అంది.

ఎక్కిన జట్టాగుర్రంకంటే ఎక్కువ వేగంతో ఇంట్లోవచ్చి పడ్డాను ఆయన పాదాలమీద పడదామని. గుమ్మంలోనే ఆయన నన్ను పట్టుకున్నారు.

'అమ్మయ్య, యివాళతో నీ గొడవ వదిలిపోయిందిబాబూ.....మనవాళ్ళేట, పాపం బొత్తిగా లేని వాళ్ళుట, పిల్లాడు చిలకలా ఉన్నాడు. ఇచ్చేస్తానన్నారు.'

'వీళ్ళ పిల్లల్నీ, వాళ్ళ పిల్లల్నీ పెంచుకోవలసిన అవసరం ఇంకేముందిలెండి?'

'అంటే?'

నేను చెప్పలేకపోయాను. మా ఆడ వాళ్ళు చెప్పలేరు కూడా. గడుసరులైన మొగాళ్ళకి చెప్పక్కర్లేదు కూడా!

